

WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W PYTANIACH I ODPOWIEDZIACH

Jak głosować poza miejscem zameldowania?

Każda osoba, która posiada czynne prawo wyborcze, jest automatycznie ujęta w Centralnym Rejestrze Wyborców. Na podstawie danych z rejestru poczynając od 44 dnia do 3 dnia przed wyborami tworzone są spisy wyborców. W spisie wyborców podstawą „przypisania” wyborcy do konkretnego obwodu (lokalu wyborczego) jest jego adres urzędowy, w praktyce jest to adres zameldowania. Jeśli adres zameldowania jest inny niż rzeczywisty adres zamieszkania, można to skorygować bez konieczności zmiany meldunku. Wystarczy złożyć wniosek o zmianę stałego obwodu głosowania. Na podstawie tego wniosku do naszych danych zostanie dopisany adres, pod którym faktycznie mieszkamy i na tej podstawie zostaniemy ujęci w spisie wyborców. Zmiana ta będzie obowiązywała we wszystkich kolejnych wyborach, dopóki nie dokonamy kolejnej korekty.

Konieczne jest jednak udowodnienie, że na stałe mieszkamy w miejscu, do którego chcemy się przenieść. Można to zrobić, załączając do wniosku dokument, który będzie to potwierdzał (przykładowo: umowa najmu mieszkania, rachunek czy umowa o pracę z adresem, który przedstawiamy we wniosku). Po otrzymaniu wniosku urząd ma 5 dni na decyzję o wpisaniu cię do stałego obwodu głosowania w tej gminie, ewentualnie odmówi albo wezwie do uzupełnienia braków.

Jak głosować poza miejscem zamieszkania?

Jeśli wiesz, gdzie będziesz przebywać w dniu głosowania, możesz dopisać się do spisu wyborców w innej komisji wyborczej w kraju. Wniosek można złożyć w urzędzie miasta, na terenie którego zamierzasz głosować, lub na [portalu gov.pl](https://portal.gov.pl) najpóźniej 3 dni przed terminem wyborów, czyli do 6 czerwca.

Drugą opcją jest wyrobienie zaświadczenia o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów, które pozwala na zagłosowanie w dowolnej komisji wyborczej w kraju i za granicą.

Takiego wniosku nie złożysz przez Internet, ale możesz to zrobić w każdym urzędzie. Jeśli przebywasz poza Polską, takie zaświadczenie wyda ci konsul. Termin na złożenie wniosku upływa 6 czerwca. Aby zagłosować, wystarczy mieć przy sobie to zaświadczenie i dokument potwierdzający tożsamość.

W razie głosowania za granicą jedynym dokumentem potwierdzającym tożsamość jest ważny paszport – wyjątkiem są jedynie te państwa, do których możesz wjechać na podstawie tylko dowodu osobistego. W takim wypadku ważny dowód osobisty także będzie uznawany.

Co muszę zrobić, żeby zagłosować?

Przede wszystkim upewnij się, że jesteś wpisany/a do spisu wyborców w miejscu, w którym planujesz zagłosować. Jeśli mieszkasz tam, gdzie jesteś zameldowany/a (ew. jeśli zmieniłeś/aś miejsce głosowania przez właściwy wniosek), to właśnie tam będziesz ujęty/a w spisie wyborców.

W dniu głosowania pamiętaj, aby wziąć ze sobą dokument tożsamości ze zdjęciem, bez którego nie oddasz głosu. Mogą to być m.in. dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, legitymacja studencka, książeczka wojskowa. Dokument nie musi być ważny, ale powinien zawierać twoje zdjęcie i dane osobowe. Możesz również skorzystać z dowodu osobistego w aplikacji mObywatel. Wyjątkiem jest głosowanie za granicą. Tu pokazać trzeba paszport albo dowód osobisty, jeśli głosujesz w państwie, do którego można wjechać na jego podstawie.

UWAGA: Zmienić miejsce głosowania lub pobrać zaświadczenie o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów można najpóźniej 6 czerwca.

Jak oddać ważny głos?

Wyborach do Parlamentu Europejskiego otrzymasz 1 kartę. Na karcie stawiasz znak „X” w kratce przy nazwisku wybranej przez ciebie osoby, czyli co najmniej dwie przecinające się wewnątrz kratki linie. Jakikolwiek dopiski – zarówno wewnątrz kratki, jak i poza nią – nie mają wpływu na ważność głosu. W wyborach wskazujemy na tylko jednego kandydata lub kandydatkę. Postawienie znaku „X” na karcie oznacza jednocześnie oddanie głosu na konkretnego kandydata/tkę oraz na daną listę wyborczą (komitet wyborczy).

W jakich godzinach odbędzie się głosowanie?

Lokale wyborcze są otwarte od 7:00 do 21:00. Czas głosowania może zostać wydłużony, ale dzieje się tak tylko w dwóch przypadkach: 1) w sytuacji gdy o godzinie 21:00 w/przed lokalem wyborczym stoi kolejka osób oczekujących na oddanie głosu; lub 2) w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności (w 2015 r. była to na przykład śmierć w lokalu wyborczym).

Czy mogę zagłosować korespondencyjnie?

Głosować korespondencyjnie mogą jedynie osoby, które:

- najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat;
- są osobami z niepełnosprawnością w znacznym lub umiarkowanym stopniu;
- w dniu głosowania podlegają obowiązkowej kwarantannie lub izolacji.

Zamiar głosowania korespondencyjnego zgłaszasz lokalnemu komisarzowi wyborczemu – pisemnie lub online. Osoby z niepełnosprawnościami oraz podlegające kwarantannie lub izolacji mogą ponadto złożyć wniosek telefonicznie. Terminem na złożenie wniosku jest 27 maja 2024 r., chyba że przebywasz w izolacji lub kwarantannie. Wtedy termin ten upływa 4 czerwca br. (jeśli natomiast rozpoczynasz kwarantannę/izolację po upływie tego terminu, najpóźniej taki wniosek złożysz nawet 7 czerwca br.).

Czy mogę głosować przez pełnomocnika?

Przez pełnomocnika głosować mogą jedynie osoby, które:

- najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat;
- są osobami z niepełnosprawnością w znacznym lub umiarkowanym stopniu.

Wniosek o głosowanie przez pełnomocnika możesz złożyć online lub na piśmie w lokalnym urzędzie gminy najpóźniej 31 maja 2024 r. Musisz do niego załączyć pisemną zgodę osoby, która ma być twoim pełnomocnikiem/pełnomocniczką. Jeśli decydujesz się na ten tryb głosowania z powodu niepełnosprawności, konieczne jest także przedstawienie kopii aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Pełnomocnikiem może być inna osoba, która ma prawo zagłosować w wyborach (posiada czynne prawo wyborcze); nie może jednak być kandydatem/kandydatką, mężem zaufania czy członkiem obwodowej komisji wyborczej, w której normalnie byś głosował.

Czy mogę skorzystać z bezpłatnego transportu do lokalu wyborczego?

Z bezpłatnego transportu do lokalu wyborczego oraz transportu powrotnego mogą skorzystać osoby z niepełnosprawnościami oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, w gminie, w której w dniu wyborów nie funkcjonuje gminny przewóz pasażerski. Zamiar skorzystania z prawa do bezpłatnego transportu trzeba zgłosić do burmistrza najpóźniej 27 maja. Wyborcy, którzy zgłoszą chęć skorzystania z takiego transportu, dostaną informację o godzinie transportu w dniu głosowania najpóźniej 6 czerwca.